

АСОЦИАЦИЯ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ РАБОТОДАТЕЛИ - АОБР

АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА
КАМАРА

БЪЛГАРСКА
ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БСЧП "ВЪЗРАЖДАНЕ"

СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА
ИНИЦИАТИВА

СТАНОВИЩЕ ОТНОСНО: ВЪВЕЖДАНЕТО НА НАРЕДБАТА ЗА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ЕЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКО И ЕЛЕКТРОННО ОБОРУДВАНЕ

Европейската директива за отпадъците от електротехническо и електронно оборудване WEEE беше приета от Европарламента в началото на 2003 г. след няколко годишна разработка на базата на съществуващия опит в Европа за разделно събиране и оползотворяване на отпадъци. Тази директива има основополагащи и нови за обществото идеи:

1. Европейската директива WEEE отчита повишената употреба на електронно и електрическо оборудване (ЕЕО) и рязкото скъсяване на неговия жизнен цикъл поради морално остаряване в резултат на драстичното му поевтиняване и увеличаване на покупателната способност на населението. ЕЕО в развитите страни от инвестиционна стока се превръща в консумативна стока. Всичко това води до ускорено натрупване на използвано ЕЕО.

2. Европейската директива WEEE има за цел да организира производители и вносители за нови съпътстващи дейности, които едновременно да бъдат екосъобразни и да подобрят ефективността на индустрията:

o Събиране на изхвърляното от бита и бизнеса електрическо и електронно оборудване (ЕЕО), за да не се натрупва и замърсява природата.

o Оползотворяване на отпадъците от ЕЕО чрез извличане за повторна употреба на материали, детайли и възли, като по този начин се подобри ефективността на използване на природните ресурси.

o Целесъобразно конструиране на ЕЕО, което да улеснява оползотворяването на отпадъците от ЕЕО.

3. Европейската директива WEEE предвижда финансирането на тези дейности да става директно от производители и вносители, като те самите ги управляват, така че да бъдат оптимални и ефективни и да не се отразяват негативно на конкурентоспособността. Това е един нов ангажимент към обществото за екологична индустрия с минимални допълнителни разходи. Това е причината директивата да не предвижда никакво участие на държавата в управление на финансирането.

4. Изхождайки от горното, законодателната власт и бизнеса, както на европейско, така и на национално ниво, в продължение на години (преди разработването на директивата през 2002 г. и след приемането ѝ от европарламента), работеха в тясно сътрудничество за уточняване на редица проблеми на практическото прилагане, така че директивата да бъде работеща, без да има негативен ефект върху икономиката. Различните държави използваха и анализираха опита, който имат за разделно събиране на битовите отпадъци. По тази причина директивата е на различен стадий на внедряване в отделните страни, като например в Обединеното Кралство още се отлага въвеждането ѝ.

5. Директивата отчита необходимостта от екологично поведение и на консуматорите на ЕЕО чрез подходящи системите за насърчаване на организираното събиране на отпадащо ЕЕО,

В българската Наредба, която транспонира европейската директива WEEE, всички тези основополагащи принципи на европейската директива формално присъстват. Всички те обаче се компрометират от „малки подробности” при „побългаряването”, а именно:

1. Държавата се намесва като субект, който да акумулира пари на бизнеса, да ги разходва по свое усмотрение, без да има никакъв ангажимент за събиране и оползотворяване на отпадналото ЕЕО. Въвеждането на продуктова такса е фактическо въвеждане на нов държавен данък за производителите.

2. Намесването на държавата компрометира европейския принцип за „свободно движение на стоки”

3. Чрез ускореното въвеждане в сила на Наредбата, без да се дава време за осмисляне на практическото ѝ прилагане, без консултации с бизнеса, без да му се дава време да организира изпълнението на своите отговорности, плащането на държавния данък под формата на продуктова такса остава единствената практическа възможност.

4. Липсата на диалог с бизнеса, липсата на съвременна практика и манталитет в събирането на отпадъци, репресивният стил на въвеждане на директивата и множеството неизяснени въпроси по практическото ѝ прилагане ще доведе до редица силно негативни ефекти за българската индустрия, икономика и общество:

о ще се намали шоково конкурентоспособността на българските производители като се натоварят с допълнителен данък.

о ще бъде насърчен сивия сектор, нелегалното производство, митническите измами и корупцията.

о няма да се постигнат националните цели и показатели за събирането и оползотворяването на отпадналото ЕЕО, тъй като продуктова такса е по същество „индулгенция” за неизпълнение на задълженията.

о ще бъдат компрометирани идеите на европейската директива, на което ни обръщат внимание европейските експерти на последните семинари и конференции.

о вероятно ще се насърчи инфлацията.

Отчитайки отговорностите, които носим в този решителен исторически момент на националния проект за присъединяване към ЕС, предлагаме да бъдат мобилизирани всички усилия на обществото, държавната администрация, местните власти и най-вече на бизнеса за ускорена работа по организиране на колективни и индивидуални системи, заложи в евродирективата, с внедряване на една работеща наредба, която да постига националните цели. Във връзка с това настояваме:

1. Да бъде отложено влизането в сила на Наредбата за 31.12.2006 г.

2. Да бъде създадена система за постоянен диалог с бизнеса по подобие на този в европейските страни.

3. Да бъдат внесени в Наредбата необходимите поправки с цел поэтапното и внедряване и практическото ѝ работене.

София,
21.06.06